

Dosarul nr. 2r-512/22

2-19098196-01-2r-01112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – G. Stratulat

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca

DECIZIE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Vodă Iurie,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Diacenco Alexandr împotriva lui Vodă Iurie cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2022, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen și, respectiv, restituit apelul declarat de Vodă Iurie, prin intermediul avocatului Vîrlan Ion,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 28 februarie 2022,

c o n s t a t ă :

La 20 iunie 2008, Diacenco Alexandr s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Vodă Iurie cu privire la încasarea sumei de 34 700 dolari SUA cu titlu de datorie, a sumei de 1 129, 40 dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din 650 lei cu titlu de taxă de stat și 1 500 lei cheltuieli de asistență juridică.

La 15 iunie 2009, reclamantul a depus cerere de modificare a cuantumului pretențiilor, solicitând încasarea cu titlu de penalitate a sumei calculate pe întreaga perioadă de întârziere a restituirii datoriei.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, din 15 iunie 2009, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Diacenco Alexandr și s-a încasat din contul lui Vodă Iurie în beneficiul lui Diacenco Alexandr datoria în sumă de 34 700 dolari SUA, dobânda de întârziere în sumă de 8 906, 24 dolari SUA și taxa de stat în sumă de 650 lei, iar în beneficiul statului s-a încasat suma de 14 132, 43 lei cu titlu de taxă de stat, de care a fost scutit reclamantul la depunerea acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2018, a fost casată hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, din 15 iunie 2009, cu remiterea cauzei la re judecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 28 februarie 2022, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Diacenco Alexandr.

S-a încasat din contul lui Vodă Iurie în beneficiul lui Diacenco Alexandr datoria în sumă de 34 700 dolari SUA, dobânda de întârziere în sumă de 8 906, 24 dolari SUA pentru perioada martie 2008 – mai 2009, taxa de stat în sumă de 650 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6 000 lei, iar în beneficiul statului s-a încasat suma de 23 132, 84 lei cu titlu de taxă de stat.

S-a respins cererea privind declararea ca fiind false a recipiselor din 06 iunie 2000.

La 04 mai 2022, Vodă Iurie, prin intermediul avocatului Vîrlan Ion, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 28 februarie 2022, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Totodată, apelantul a solicitat repunerea cererii de apel în termen, invocând lipsa citării legale despre locul, data și ora examinării cauzei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2022, s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit apelul declarat de Vodă Iurie, prin intermediul avocatului Vîrlan Ion, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 28 februarie 2022, ca fiind depus în afara termenului legal.

La 29 septembrie 2022, a fost înregistrat recursul declarat de Vodă Iurie împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2022, prin care s-a solicitat casarea acesteia și restituirea cauzei pentru rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a indicat că, persoana care a depus apelul și l-a semnat, adică avocatul Vîrlan Ion, nu a fost împuternicit să-i reprezinte interesele în Curtea de Apel Chișinău, la caz fiind aplicabile prevederile art. 374 alin. (4) lit. b) din Codul de procedură civilă.

De asemenea, recurentul a remarcat că ședința de judecată fixată pentru 24 februarie 2022, în care el trebuia să dea declarații, a fost amânată la cererea avocatului, iar despre ședința de judecată fixată pentru 28 februarie 2022, nu a fost înștiințat.

La 14 noiembrie 2022, a fost înregistrată referința intimatului Diacenco Alexandr, depusă prin intermediul avocatului Tarîța Andrei, în care s-a solicitat respingerea cererii de recurs.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2022, a fost expediată părților în proces, prin intermediul poștei electronice, la 26 septembrie 2022.

Astfel, Colegiul civil constată că recursul depus de Vodă Iurie, la 29 septembrie 2022, este în termen.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale aplicabile la caz, Colegiul civil consideră că recursul declarat de Vodă Iurie, este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță se constată că Vodă Iurie contestă încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2022, prin care s-a respins cererea de repunere în termen și, respectiv, a fost restituită cererea de apel depusă împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 28 februarie 2022, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Diacenco Alexandr împotriva lui Vodă Iurie cu privire la privind încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Cu referire la argumentele recurentului despre lipsa dreptului avocatului său de a contesta cu apel hotărârea primei instanțe, Colegiul menționează că potrivit mandatului anexat la materialele dosarului (f.d. 51, vol. I), avocatul Vîrlan Ion este împuternicit de

a reprezenta interesele lui Vodă Iurie, inclusiv de a ataca cu apel hotărârea judecătorească.

Cu referire la termenul depunerii cererii de apel, potrivit art.362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile *de la data pronunțării dispozitivului hotărârii*, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, Legea indică o modalitate de calcul a acestui termen și modul de atac, acesta fiind de 30 zile de la pronunțarea hotărârii, instanța de apel nefiind în drept de a deroga de la aceste prevederi.

În această ordine de idei, Colegiul civil menționează că deși ultima zi pentru declararea apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28 februarie 2022, a fost 30 martie 2022, Vodă Iurie a declarat apel la 04 mai 2022, fără prezentarea probelor cu privire la imposibilitatea depunerii cererii de apel în termenul stabilit de lege.

Totodată, cu referire la argumentele recurentului despre faptul că nu a cunoscut despre ședința de judecată numită pentru 28 februarie 2022, când a fost emisă hotărârea atacată cu apel, Colegiul menționează că este afectat principiul disponibilității părții de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale stabilite la art. 61 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care, potrivit materialelor cauzei, se atestă prezența lui Vodă Iurie și/sau a reprezentantului acestuia, avocatului Vîrlan Ion, la ședințe de judecată din 20 august 2019, 16 octombrie 2019, 21 ianuarie 2020, 27 februarie 2020, 26 iunie 2020, 10 noiembrie 2020 și 06 decembrie 2021, iar pentru penultima ședință de judecată, fixată pentru 24 februarie 2022, reprezentantul lui Vodă Iurie, a depus cerere de amânare. Astfel, ținând cont de prevederile art.56 alin.(3) din Codul de procedură civilă, părțile interesate trebuiau să urmărească mersul examinării cauzei și, respectiv, să conteste actul judecătoresc în termenul stabilit de lege.

De asemenea, instanța de recurs menționează că potrivit art.362 alin.(2) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116 din Codul de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Respectiv, Colegiul civil consideră că instanța de apel corect a remarcat lipsa circumstanțelor și/sau probelor materiale care să demonstreze temeinicia omiterii termenului de declarare a apelului și, respectiv, lipsa temeiurilor de a repune în termen cererea de apel.

Suplimentar, potrivit art. 113 alin.(1) din Codul de procedură civilă, prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul mai reține că, de rând cu stabilirea anumitor drepturi, legislația procedurală instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unei stări de fapt. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au

putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art.10 alin.(1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par.(1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art.6 par.(1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Colegiul civil mai menționează că prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza Melnic vs RM (14.11.2006), Ciachir vs RM (15.01.2008), Popov vs RM (02.12.2005), Ponomaryov vs Ucraina (03.04.2008), Van Harn vs Germany (11.09.2007)), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din această perspectivă, Colegiul civil susține poziția instanței de apel cu privire la lipsa temeiurilor de repunere în termen a cererii de apel. Astfel, recursul declarat de Vodă Iurie este neîntemeiat, iar actul de discreție atacat cu recurs urmează a fi menținut.

În temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Vodă Iurie.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2022, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Diacenco Alexandr împotriva lui Vodă Iurie cu privire la privind încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh